

РАДА СУДДІВ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5, тел.: (044) 277-76-29, факс: (044) 277-76-30

11 липня 2014 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я

№ 3

Рада суддів України на виконання доручення XII позачергового з'їзду суддів України згідно з рішенням від 20 червня 2014 року, розглянувши звернення голови Вінницького апеляційного адміністративного суду Кузьмишина В. М. щодо вжиття заходів у зв'язку з порушенням гарантій самостійності суду та незалежності суддів, -

в с т а н о в и л а :

20 червня 2014 року XII позачерговий з'їзд суддів України прийняв рішення, яким за результатами розгляду звернення голови Вінницького апеляційного адміністративного суду Кузьмишина В. М. доручив Раді суддів України звернутися до Президента України і Генерального прокурора України щодо вжиття заходів реагування на неправомірні дії, вчинені органами державної влади, правоохоронними органами та представниками громадських організацій і окремими особами за фактами посягання на незалежність суддів і судової влади.

Крім того, 09 липня 2014 року безпосередньо на адресу Ради суддів України надійшло звернення голови Вінницького апеляційного адміністративного суду Кузьмишина В. М., в якому порушується питання

щодо вжиття заходів у зв'язку з порушенням гарантій самостійності суду та незалежності суддів.

Голова Вінницького апеляційного адміністративного суду посилається на те, що службові особи Управління Міністерства внутрішніх справ України (далі – УМВС) у Вінницькій області та Інспекції державного архітектурно-будівельного контролю у Вінницькій області грубо порушують Конституцію України та закони України, дискредитують суддів Вінницького апеляційного адміністративного суду та в їх особі – судову владу загалом. Вінницький апеляційний адміністративний суд зазнав неправомірного втручання в свою діяльність державного органу та його посадових осіб, адже Інспекція державного архітектурно-будівельного контролю у Вінницькій області як суб'єкт владних повноважень за відсутності правових підстав ініціювала здійснення позапланової перевірки капітального ремонту і ремонтно-реставраційних робіт будівлі, виділеної для розміщення Вінницького апеляційного адміністративного суду. При цьому безпідставно, з метою тиску на керівництво Вінницького апеляційного адміністративного суду, без жодних офіційних запитів або звернень управлінням державної служби по боротьбі з економічною злочинністю УМВС України у Вінницькій області до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань були внесені відомості про скоєння злочину, передбаченого частиною другою статті 191 Кримінального кодексу України.

Голова Вінницького апеляційного адміністративного суду Кузьмишин В. М. зазначає, що вказані факти є підтвердженням зловживання та неправомірного використання службових повноважень представниками органів державної влади, крім того, проявами тиску на керівництво Вінницького апеляційного адміністративного суду, що прямо порушує конституційний принцип незалежності суду та нівелює одну з основних демократичних цінностей України як правової держави.

Звернення мотивоване також тим, що почастишали випадки тиску на суддів у формі організації та проведення гучних масових заходів, зібрань

громадян у безпосередній близькості до будівель судів або в приміщеннях судів, адже такі зібрання фактично використовуються для дестабілізації роботи суду, впливу на суддів, для створення перешкод у веденні судових засідань.

Мають місце спроби втручання органів державної влади в організацію діяльності суду, перешкоджання здійсненню судом правосуддя на визначених законом засадах, тиск на суддів шляхом погроз, шантажу та іншого протиправного впливу, у тому числі у формі прийняття суб'єктами владних повноважень незаконних актів індивідуальної дії, неправомірного використання наданих їм повноважень, що посилює залежність від них суду та суддів.

Заслухавши та обговоривши інформацію голови Ради суддів України Сімоненко В. М. щодо виконання доручення XII позачергового з'їзду суддів України згідно з рішенням від 20 червня 2014 року та звернення голови Вінницького апеляційного адміністративного суду Кузьмишина В. М., Рада суддів України виходить із такого.

Згідно зі статтями 6, 124 Конституції України, статтею 2 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Виключно суди в Україні здійснюють правосуддя на засадах верховенства права, забезпечуючи кожному право на справедливий суд та повагу до інших прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Міжнародні стандарти формування та функціонування судових органів і статусу суддів, Основні принципи незалежності судових органів, схвалені резолюціями Генеральної Асамблеї ООН, рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи визначають, що захист прав та інтересів суддів у зв'язку зі здійсненням ними правосуддя – невід'ємна складова частина принципу незалежності суду.

Верховенство права, ефективний захист прав та свобод людини і громадянина, юридичних осіб, інтересів суспільства і держави забезпечується державою шляхом забезпечення умов для функціонування у ній незалежного та неупередженого суду. Незалежність і недоторканність суддів не є їх особистим привілеєм, адже це – ознака правової держави, одна з фундаментальних засад демократичного суспільства, елемент статусу суддів, який має публічно-правове призначення – забезпечення здійснення правосуддя незалежним, неупередженим і справедливим судом.

Конституція України в статті 126 визначає, що незалежність і недоторканність суддів гарантуються Конституцією і законами України. Вплив на суддів у будь-який спосіб забороняється.

Разом із тим, у державі залишається сталою тенденція до вчинення окремими органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями, окремими особами чи групами осіб дій, які можна розцінювати як порушення гарантій самостійності судів та незалежності суддів, і звернення голови Вінницького апеляційного адміністративного суду Кузьмишина В. М. – чергове підтвердження наявності такої загрози.

Так, мають місце непоодинокі випадки необґрунтованих, незаконних, безпідставних перевірок діяльності судів іншими державними органами, продовжується практика подання формальних звернень щодо незаконних, на думку заявників, дій судів та суддів, до правоохоронних органів, які часто безпідставно та без проведення належної перевірки таких звернень вносять їх до відповідних реєстрів правопорушень.

Останнім часом почастишали випадки проведення в безпосередній близькості біля будівель, у яких розміщені суди, або й у самих приміщеннях судів гучних масових заходів: пікетів, зборів, мітингів, походів, демонстрацій і т.ін. Представники громадських організацій, окремі групи громадян, публічно заявляючи про свій намір боротися з корупцією в судах, відкрито демонструють неповагу до статусу судді, поширюють інформацію про суддів

з метою завдання шкоди їх авторитету, застосовують психологічний тиск, образи, залякування і публічні погрози, у тому числі щодо застосування фізичного насильства до суддів і членів їх сімей у зв'язку зі здійсненням суддями правосуддя.

Занепокоєння викликає той факт, що засобами тиску на суд зацікавлені суб'єкти обирають ті заходи, які самі по собі можуть видаватися законними (проведення перевірки діяльності суду як установи, перевірка наявності в діях судді складу правопорушення, реалізація права громадян на мирні зібрання). Однак у переважній більшості випадків такі засоби спрямовуються не на покращення роботи суду чи притягнення недобросовісного судді до передбаченої законом відповідальності. Ці заходи використовуються з незаконною метою задля дестабілізації роботи суду, з метою впливу на психологічний стан судді, який розглядає певну справу, спрямовуються на створення судді перешкод у веденні судових засідань із цілком очевидною метою – вплинути на результати розгляду судом конкретної справи й схилити суд до прийняття бажаного для певного суб'єкта судового рішення.

Указані дії містять ознаки незаконного впливу на суддів, порушують гарантії самостійності судів та незалежності суддів, унеможлиблюють здійснення правосуддя на засадах законності та верховенства права й свідчать про загрозу порушення в державі конституційного принципу поділу влади.

Неприпустимою для демократичної, правової держави є відсутність адекватної реакції на прояви будь-якого тиску на суддів, а механізми всебічного захисту судді від тиску чи незаконного впливу в будь-яких формах повинні бути ефективними з точки зору їх практичної реалізації.

З урахуванням наведеного, вбачаються підстави для звернення до Президента України та Генерального прокурора України з метою вирішення питання про вжиття передбачених законом заходів реагування на дії, що

містять ознаки порушення гарантій самостійності суду та незалежності суддів.

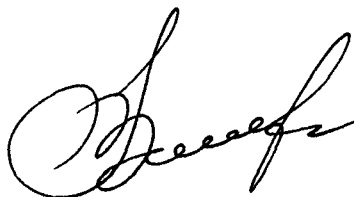
На підставі вищенаведеного, на виконання рішення XII позачергового з'їзду суддів України 20 червня 2014 року, відповідно до статті 113, частини п'ятої статті 127 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та Положення про Раду суддів України, затвердженого X позачерговим з'їздом суддів України 16 вересня 2010 року, Рада суддів України

в и р і ш и л а :

1. Звернутися до Президента України Порошенка П. О. щодо вжиття заходів реагування на неправомірні дії, вчинені органами державної влади, правоохоронними органами, окремими громадськими організаціями і особами за фактами посягання на незалежність суддів і судової влади, викладеними у зверненні голови Вінницького апеляційного адміністративного суду Кузьмишина В.М.

2. Звернутися до Генерального прокурора України Яреми В. Г. щодо необхідності посилення нагляду за додержанням законів стосовно забезпечення державного захисту судів, суддів і працівників апарату судів від посягань на незалежність суддів і судової влади та реагування на незаконні дії будь-яких осіб щодо перешкоджання здійсненню правосуддя.

**Голова
Ради суддів України**

В. М. Сімоненко